

INFORMATOR

URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Maj 2011 r.

Przy wykorzystaniu zamieszczonych w „Informatorze UZP” informacji poprzez przedruk całego artykułu bądź jego fragmentów należy: podać autora oraz źródło pochodzenia cytowanego tekstu wskazując na numer „Informatora UZP”, rok i miesiąc wydania oraz adres strony internetowej, na której był on opublikowany.

Korzystając z zamieszczonych w „Informatorze UZP” danych, wykresów, zestawień statystycznych itp. należy wskazać wszystkie informacje identyfikujące materiał, z którego zostały one zaczerpnięte.

Spis treści

AKTUALNOŚCI	2
➤ Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2010 roku.....	2
➤ Nowelizacja ustawy Pzp	4
➤ Pozytywna ocena kontroli NIK	4
➤ Subskrypcja Biuletynu Zamówień Publicznych	5
PRAWO EUROPEJSKIE	6
Procedura dialogu konkurencyjnego w europejskim prawie zamówień publicznych	6
OPINIE PRAWNE.....	10
Podwyższenie wartości umowy o zamówienie publiczne a wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy	10
KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	12
Prawidłowe oszacowanie wartości zamówienia publicznego jako czynność poprzedzająca wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	12
ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH	27
Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i Sądów Okręgowych	27
ANALIZY SYSTEMOWE	38
Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych.....	38

AKTUALNOŚCI

➤ Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2010 roku

W dniu 27 kwietnia 2011 r. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przekazał do uzgodnień międzyresortowych „Sprawozdanie o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w 2010 roku”.

Dane przekazane przez zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach wskazują, iż w roku 2010 udzielono 195.555 zamówień (w roku 2009 – 190.486) o wartości szacunkowej ok. 167 mld zł. Oznacza to wzrost o prawie 32% w porównaniu do roku 2009, w którym oszacowano wartość rynku zamówień publicznych na kwotę 126,7 mld zł.

W roku 2010 nastąpił wyraźny wzrost odsetka postępowań, w których zastosowano tryb przetargu nieograniczonego – 77,94% (68,28% w roku 2009). Postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki realizowano w 17,20% przypadków (w roku 2009 – 25,98%), natomiast w trybie zapytania o cenę udzielono 3,55% zamówień (4,27% w roku 2009).

W poprzednim roku istotnie wzrósł odsetek postępowań udzielonych w trybie najbardziej konkurencyjnym – przetargu nieograniczonego oraz nastąpił spadek postępowań udzielanych w trybach ograniczających konkurencyjność – zapytaniu o cenę i zamówieniu z wolnej ręki. Tym samym, w roku 2010 na skutek podjętych działań Rządu Rzeczypospolitej Polskiej rozszerzono obszar zamówień publicznych zapewniający przedsiębiorcom niedyskryminacyjny dostęp do zamówień publicznych, system stał się bardziej przejrzysty, a także zmniejszyło się ryzyko nieefektywnego wydatkowania środków.

Pod względem wartości wydatkowanych środków w zamówieniach publicznych, podobnie jak w latach 2009 i 2008, dominowały roboty budowlane i stanowiły 43% ogólnej kwoty udzielonych zamówień. W przypadku dostaw kwota wydatków stanowiła 20%, zaś usług – 37% wartości udzielonych zamówień.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

W roku ubiegłym skrócił się przeciętny czas trwania postępowania o wartości zamówienia poniżej progów unijnych do 33 dni (w roku 2009 – 37 dni). W przypadku zamówień o wartościach powyżej progów unijnych przeciętny czas trwania postępowania wyniósł 100 dni (w roku 2009 – 98 dni). Średni czas trwania postępowania na roboty budowlane o wartości powyżej progów unijnych wyniósł 134 dni (w 2009 – 137 dni).

Średnia liczba ofert składanych podczas jednego postępowania kształtowała się podobnie jak w roku 2009 i wynosiła odpowiednio w zamówieniach o wartości poniżej progów unijnych - 2,76 (w roku 2009 – 2,77), powyżej progów unijnych - 2,48 (w roku 2009 – 2,55).

W 88,1% udzielonych zamówień o wartościach poniżej progów unijnych, zamawiający dokonywali wyboru oferty najtańszej.

Dominującym kryterium wyboru oferty najkorzystniejszej w zamówieniach o wartości poniżej progów unijnych była cena - w 91% wszczętych postępowań (w roku 2009 - 90%).

W 2010 r. częściej korzystano z aukcji elektronicznej. Za pośrednictwem udostępnionej bezpłatnie przez Urząd Zamówień Publicznych platformy przeprowadzono 247 aukcji, osiągając w sumie ponad 89 mln zł oszczędności w stosunku do złożonych w postępowaniach ofert pisemnych.

Sprawozdanie, oprócz opisu rynku zamówień publicznych, zawiera krótką informację dotyczącą zmian, jakie zaszły na tym rynku w ciągu ostatnich trzech lat (s. 70), a także wnioski i rekomendacje co do konieczności podjęcia określonych działań w systemie zamówień publicznych dotyczących dalszego otwarcia tego rynku na konkurencję oraz ułatwienia dostępu przedsiębiorcom do zamówień publicznych.

W dniu 10 maja 2011 r. Sprawozdanie zostało pozytywnie zaopiniowane przez Radę Zamówień Publicznych. Rada w swej uchwale z dnia 10 maja 2011 r. „z uznaniem odnotowuje fakt znaczącego wzrostu ilości procedur gwarantujących dostęp wykonawcom do ubiegania się o zamówienia publiczne, a także efektywność przyjętych rozwiązań dotyczących procedury rozpatrywania odwołań.

Niemniej jednak Rada dostrzega dalszą potrzebę pracy nad zmianami w systemie zamówień publicznych, w szczególności dotyczącymi ograniczenia wymogów formalnych zniechęcających wykonawców do szerszego udziału w postępowaniach, dzieląc w tym zakresie pogląd Prezesa Urzędu wyrażony w *Sprawozdaniu*.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

W ocenie Rady Zamówień Publicznych należy w szczególności poddać analizie możliwość ograniczenia wymagań formalnych w zakresie dokumentów wymaganych od wykonawców, poprzez wprowadzenie uregulowań podobnych do przewidzianych w ustawie o koncesji na roboty budowlane lub usługi, w świetle których zamawiający żądałby dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu po wyborze oferty najkorzystniejszej oraz wyłącznie od wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza.”

➤ Nowelizacja ustawy Pzp

Dnia 26 kwietnia 2011 r. w Dzienniku Ustaw Nr 87 pod pozycją 484 została opublikowana ustawa o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych dotycząca rozszerzenia przesłanek wykluczenia wykonawców z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Nowelizacja weszła w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia, tj. z dniem 11 maja 2011 r.

Nowelizacja ma na celu umożliwić zamawiającym wykluczanie z udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wykonawców, z którymi dany zamawiający rozwiązał albo wypowiedział umowę, albo od umowy odstąpił z powodu okoliczności, za które wykonawca ponosi odpowiedzialność, jeżeli rozwiązanie albo wypowiedzenie umowy, albo odstąpienie od niej nastąpiło w okresie 3 lat przed wszczęciem postępowania, a wartość niezrealizowanego zamówienia wynosi co najmniej 5% wartości umowy.

➤ Pozytywna ocena kontroli NIK

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie oceniła wykonanie budżetu państwa w 2010 r. w części Urząd Zamówień Publicznych.

Pozytywną ocenę uzasadniono m.in. rzetelnym planowaniem i realizowaniem dochodów budżetowych oraz wydatkowaniem środków w sposób celowy i zgodny z obowiązującymi przepisami.

➤ **Subskrypcja Biuletynu Zamówień Publicznych**

W końcu grudnia 2010 r. Urząd Zamówień Publicznych udostępnił usługę subskrypcji ogłoszeń zamieszczonych w Biuletynie Zamówień Publicznych. Usługa ta, polegająca na codziennym otrzymywaniu pocztą elektroniczną we wczesnych godzinach porannych informacji o wszczętych przetargach, ułatwia przedsiębiorcom (w szczególności małym i średnim przedsiębiorcom) dostęp do informacji o interesujących ich zamówieniach publicznych.

Instrument ten, mający na celu zwiększenie konkurencji na rynku poprzez stworzenie szerszej szansy udziału przedsiębiorców w przetargach, zmniejsza jednocześnie ich obciążenie związane z wyszukiwaniem przetargów.

Od początku funkcjonowania systemu do 10 maja 2011 r. zarejestrowało się w nim 3841 użytkowników, w tym 3531 spośród nich założyło subskrypcję.

PRAWO EUROPEJSKIE

Procedura dialogu konkurencyjnego w europejskim prawie zamówień publicznych

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 1 ust. 11 dyrektywy 2004/18/WE¹, do udzielania tzw. klasycznych zamówień publicznych służą następujące procedury:

- **procedury otwarte** (art. 1 ust. 11 lit. a), czyli te w ramach których, każdy zainteresowany wykonawca może złożyć ofertę;
- **procedury ograniczone** (art. 1 ust. 11 lit. b), czyli te w których o udział ubiegać się może każdy wykonawca oraz w ramach których oferty mogą składać tylko wykonawcy zaproszeni przez instytucję zamawiającą;
- **dialog konkurencyjny** (art. 1 ust. 11 lit. c), czyli procedura, w której o udział ubiegać się może każdy wykonawca oraz w ramach której instytucja zamawiająca prowadzi dialog z dopuszczonymi do udziału kandydatami w celu wypracowania jednego lub większej liczby odpowiednich rozwiązań spełniających jej wymogi, a na ich podstawie wybrani kandydaci są następnie zapraszani do składania ofert;
- **procedury negocjacyjne** (art. 1 ust. 11 lit. d), czyli takie w ramach których instytucje zamawiające konsultują się z wybranymi przez siebie wykonawcami i negocjują warunki zamówienia z jednym lub z wieloma z nich;
- **konkursy** (art. 1 ust. 11 lit. e), czyli procedury, które umożliwiają instytucji zamawiającej uzyskanie planu lub projektu, wybranego przez sąd konkursowy, przede wszystkim w dziedzinie planowania przestrzennego i urbanistyki, architektury oraz inżynierii lub przetwarzania danych po przeprowadzeniu postępowania konkursowego z przyznaniem nagród lub bez nagród.

¹ Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (Dz. U. UE L 134 z dn. 30.04.2004, str. 114).

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Dyrektywa wyraźnie wskazuje w art. 28, że instytucje zamawiające udzielają zamówień publicznych stosując procedury otwarte lub ograniczone. Jedynie w szczególnych okolicznościach, jasno określonych w art. 29 dyrektywy, instytucje zamawiające mogą udzielać zamówień w drodze dialogu konkurencyjnego, a w szczególnych przypadkach i okolicznościach, o których wyraźnie mowa w art. 30 i 31 dyrektywy, mogą one stosować procedurę negocjacyjną z publikacją ogłoszenia lub bez jego publikacji. A zatem należy uznać, że zastosowanie trybów negocjacyjnych oraz trybu dialogu konkurencyjnego stanowi wyjątek od zasady zastosowania procedur otwartych lub ograniczonych i jako takie powinny być interpretowane w sposób ścisły, z obowiązkiem udowodnienia zaistnienia przesłanek ich zastosowania po stronie instytucji zamawiającej, która zamierza z nich skorzystać.

2. Procedura dialogu konkurencyjnego w dyrektywie 2004/18/WE

Procedura dialogu konkurencyjnego została unormowana w art. 29 dyrektywy 2004/18/WE. Jest to procedura fakultatywna, co oznacza, że państwa członkowskie mogą ale nie muszą wprowadzić ją do swoich wewnętrznych porządków prawnych. W Polsce, procedura dialogu konkurencyjnego została wprowadzona do ustawy Prawo zamówień publicznych na skutek nowelizacji z dnia 25 maja 2006 r. Należy podkreślić, że procedura dialogu konkurencyjnego jest przewidziana jedynie dla tzw. zamówień klasycznych. Dyrektywa sektorowa 2004/17/WE nie przewiduje możliwości udzielania zamówień publicznych przy jej wykorzystaniu.

W literaturze² podkreśla się, że procedura dialogu konkurencyjnego została początkowo zaproponowana jako odmiana procedury negocjacyjnej z ogłoszeniem, ale w chwili obecnej stanowi odrębną procedurę postrzeganą jako sposób podejmowania kwestii odnoszących się do partnerstwa publiczno – prywatnego.

Procedura dialogu konkurencyjnego jest **procedurą etapową**, pozwalająca na stopniowe zmniejszanie liczby ofert, które zostaną poddane dyskusji. Zamawiający może procedurę prowadzić w etapach mających na celu ograniczenie liczby rozwiązań omawianych na etapie dialogu, stosując przy tym kryteria udzielania zamówienia wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumencie opisowym.

² P. Trepte, „Zamówienia publiczne w Unii Europejskiej objęte dyrektywą klasyczną”.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Procedura dialogu konkurencyjnego została przewidziana **dla zamówień szczególnie złożonych**, w których zamawiający potrzebuje wiedzy profesjonalistów do prawidłowego sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia, jak i właściwego określenia swoich potrzeb. Procedurę dialogu konkurencyjnego można zastosować w sytuacji, gdy instytucje zamawiające uznają, że zastosowanie procedury otwartej lub ograniczonej nie pozwoli na udzielenie zamówienia.

Należy mieć na względzie, że w tym trybie, zamówienia publicznego udziela się **wyłącznie na podstawie kryterium oferty najkorzystniejszej ekonomicznie** a zatem cena nie może być jedynym kryterium udzielenia zamówienia.

Rozpoczynając procedurę dialogu konkurencyjnego, instytucje zamawiające publikują **ogłoszenie o zamówieniu**. Ogłoszenie takie lub dokument opisowy powinny zawierać potrzeby i wymagania instytucji zamawiającej.

Po wyborze kandydatów instytucje rozpoczynają dialog w celu określenia i zdefiniowania środków, które najlepiej zaspokoją ich potrzeby. Dyrektywa wskazuje, że w ramach dialogu instytucje zamawiające **mogą omówić wszystkie aspekty zamówienia** jednakże muszą zapewnić wszystkim oferentom równe traktowanie (w szczególności nie mogą udzielać informacji w sposób dyskryminacyjny pozwalający na uzyskanie przewagi jednych oferentów nad innymi).

Instytucje zamawiające nie mogą ujawniać innym uczestnikom proponowanych rozwiązań ani innych informacji poufnych bez zgody kandydata biorącego udział w dialogu.

Aby ograniczyć liczbę rozwiązań omawianych na etapie dialogu, instytucje zamawiające mogą przewidzieć, że procedura będzie się toczyła w następujących po sobie etapach – jak wskazano powyżej, stosując kryteria udzielenia zamówienia wskazane w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumencie opisowym. Możliwość skorzystania z takiego rozwiązania instytucja zamawiająca wskazuje w ogłoszeniu o zamówieniu lub w dokumencie opisowym.

Instytucja zamawiająca prowadzi dialog do momentu, gdy jest w stanie określić w wyniku porównania – jeżeli okaże się ono konieczne – rozwiązanie lub rozwiązania, które mogą zaspokoić jej potrzeby.

Po zakończeniu dialogu (oświadczenie o zakończeniu dialogu i poinformowanie uczestników) instytucje zamawiające zapraszają uczestników do składania ostatecznych ofert opierających

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

się na rozwiązaniu lub rozwiązaniach przedstawionych i określonych podczas dialogu. Oferty zawierają wszystkie elementy wymagane i niezbędne do realizacji projektu.

Oferty mogą być wyjaśniane, precyzowane i dopracowywane na żądanie instytucji zamawiającej. Działania takie nie mogą jednak pociągać za sobą zmiany podstawowych właściwości ani zaproszenia do składania ofert – co mogłoby spowodować zakłócenie konkurencji lub mogłoby mieć charakter dyskryminacyjny;

Instytucje zamawiające oceniają oferty na podstawie kryteriów udzielenia zamówień określonych w ogłoszeniu o zamówieniu lub dokumencie opisowym. **Wybrana zostaje oferta najkorzystniejsza ekonomicznie.**

Na żądanie instytucji zamawiającej oferent wyłoniony jako ten, który złożył ofertę najkorzystniejszą ekonomicznie, może zostać poproszony o **udzielenie wyjaśnień** dotyczących pewnych jej aspektów lub o potwierdzenie zobowiązań sformułowanych w ofercie, o ile działanie takie nie spowoduje modyfikacji zasadniczych aspektów oferty lub zaproszenia do składania ofert i nie niesie ryzyka zakłócenia konkurencji, ani nie ma charakteru dyskryminacyjnego.

Instytucje zamawiające mogą przewidzieć nagrody lub płatności dla uczestników dialogu.

Należy raz jeszcze podkreślić, że tryb dialogu konkurencyjnego **nie jest przewidziany dla zamówień sektorowych.**

OPINIE PRAWNE

Podwyższenie wartości umowy o zamówienie publiczne a wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy

Zabezpieczenie, o którym mowa w art. 147 ust. 1 ustawy Pzp, stanowi rodzaj kaucji przekazywanej przez wykonawcę (jako dłużnika) zamawiającemu (jako wierzycielowi) celem ewentualnego zabezpieczenia roszczeń, które mogą powstać w związku z zawartą umową. Wskazać przy tym należy, że zabezpieczenie należytego wykonania umowy powinno być wniesione najpóźniej w dniu zawarcia umowy o udzielenie zamówienia publicznego, z zastrzeżeniem art. 150 ust. 4 ustawy Pzp. Z istoty instytucji zabezpieczenia wynika bowiem, iż na jego podstawie zamawiający podpisując umowę z wykonawcą ma pewność, iż w razie nienależytego wykonania lub niewykonania umowy będzie mógł zaspokoić swoje roszczenia w tym zakresie.

Zabezpieczenie należytego wykonania umowy jest ustalane jako określony procent ceny całkowitej oferty albo maksymalnej wartości nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy w sprawie zamówienia publicznego, jeżeli w ofercie podano cenę jednostkową lub ceny jednostkowe (art. 150 ust. 1 ustawy Pzp).

Ustawodawca w sposób jasny i precyzyjny określa również dopuszczalną wysokość kwoty zabezpieczenia posługując się widełkami procentowymi (od 2-10%) odnoszącymi się do ceny całkowitej podanej w ofercie albo nominalnej zobowiązania zamawiającego wynikającego z umowy.

Z powyższego wynika więc, że wysokość zabezpieczenia należytego wykonania umowy ustala się na podstawie ceny ofertowej. Ustawa Pzp nie przewiduje mechanizmów dających zamawiającemu uprawnienia do żądanie podwyższenia zabezpieczenia (brak uregulowań dotyczących automatycznej waloryzacji kwoty zabezpieczenia). Mając na względzie powyższe, wskazać należy, że w przypadku podwyższenia wartości umowy o zamówienie publiczne, brak podstaw prawnych w ustawie – Prawo zamówień publicznych do wysunięcia przez zamawiającego żądania uzupełnienia wysokości zabezpieczenia należytego wykonania umowy o kwotę wynikającą ze zmiany (podwyższenia) wysokości wynagrodzenia wykonawcy.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Należy przy tym zwrócić uwagę, że zgodnie ustawą Pzp w trakcie realizacji umowy o zamówienie publiczne ustawodawca dopuszcza jedynie możliwość zmiany formy zabezpieczenia przez wykonawcę na inną lub kilka form, o których mowa w art. 148 ust. 1 ustawy Pzp (por. art. 149 ust. 1 ustawy Pzp). W takim przypadku zmiana formy zabezpieczenia jest dokonywana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszania jego wysokości.

KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Prawidłowe oszacowanie wartości zamówienia publicznego jako czynność poprzedzająca wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

Przykłady nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli Urzędu Zamówień Publicznych

Art. 32 ust. 1 ustawy Pzp nakłada na zamawiającego obowiązek ustalenia całkowitego szacunkowego wynagrodzenia wykonawcy, bez podatku od towarów i usług (tj. netto), z należytą starannością. Tym samym, to na zamawiającym spoczywa ciężar prawidłowego ustalenia prognozowanego (szacunkowego) wynagrodzenia należnego wykonawcy z tytułu wykonania zamówienia, która to czynność jest jednym z pierwszych działań zamawiającego, poprzedzających wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Z uwagi na treść art. 14 ustawy Pzp, zgodnie z którym do czynności podejmowanych przez zamawiającego i wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego stosuje się przepisy ustawy Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.), definiując pojęcie „*należytej staranności*” wskazane w ww. przepisie, należy odwołać się do art. 355 Kodeksu cywilnego, który stanowi, że należyta staranność dłużnika to staranność ogólnie wymagana w stosunkach danego rodzaju. Stwierdzić należy, że zamawiający, winien zwrócić szczególną uwagę na metodę ustalenia wartości szacunkowej odpowiednią dla danego zamówienia, jak również na konsekwencje nieprawidłowego ustalenia wartości zamówienia dla dalszych losów postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W tym miejscu należy wskazać na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 19 listopada 2008 r. (sygn. akt. KIO/UZP 1267/08), w którym stwierdzono, że: „*Uwzględniając różnice wynikające z charakteru prowadzonej działalności gospodarczej i jej celu, należy stosować do zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w tym ustalenia wartości zamówienia, taką samą miarę należytej staranności, jakiej oczekuje się od wykonawcy umowy w sprawie zamówienia publicznego (staranność ogólnie wymagana w stosunkach danego rodzaju, przy uwzględnieniu charakteru prowadzonej działalności gospodarczej).*” Ponadto, Krajowa Izba Odwoławcza w uchwale z dnia 4 września 2009 r. (sygn. akt: KIO/KD 27/09), uznała, iż:

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

„Stwierdzenie naruszenia przepisu art. 32 ust. 1 Pzp jest możliwe w sytuacji, w której zamawiający do wartości zamówienia zalicza jeszcze inne składniki, niż wynagrodzenie netto wykonawcy lub też kiedy, jedynym elementem wartości zamówienia jest wskazane wynagrodzenie, jednak, nie zostało ustalone ono z należytą starannością.”

Jak powszechnie wiadomo, ustawa Pzp w art. 4 pkt 8 stanowi, że jej przepisów nie stosuje się do udzielania zamówień o wartości poniżej 14 000 euro. Tym samym, czynność ustalenia szacunkowej wartości zamówienia, mająca na celu poprawne i staranne oszacowanie tej wartości, jest niezwykle ważna, bowiem popełnienie przez zamawiającego błędu polegającego na niedoszacowaniu wartości zamówienia na tak wczesnym etapie postępowania, może wpłynąć negatywnie na dalsze jego losy. Ponadto należy wskazać, że art. 32 ust. 2 ustawy Pzp *expressis verbis* stanowi, że zamawiający nie może zaniżać wartości zamówienia w celu uniknięcia stosowania ustawy.

Warto również przypomnieć, że zgodnie z treścią art. 35 ust. 3 ustawy Pzp, Prezes Rady Ministrów co najmniej raz na dwa lata określi w drodze rozporządzenia średni kurs złotego w stosunku do euro, stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień, z uwzględnieniem ogłoszonych przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej równowartości progów stosowania procedur udzielenia zamówień. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz.U. Nr 224, poz. 1796) przewiduje, iż średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych wynosi obecnie 3,839.

Ponadto, zgodnie z treścią art. 35 ust. 1 ustawy Pzp, w przypadku, gdy przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi, ustalenia wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej, niż na 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, zaś w przypadku robót budowlanych nie wcześniej, niż na 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania.

Wyjaśnić należy, że ustawa Pzp nie wskazuje sposobu szacowania wartości zamówienia, a tym samym zamawiający może swobodnie korzystać z różnych instrumentów. Zwyczajowo, w pierwszej kolejności zamawiający ustala wartość szacunkową zamówienia we własnym zakresie, poprzez odniesienie się do wartości dostaw czy też usług, które były przedmiotem zamówienia w poprzednim roku, przy uwzględnieniu ewentualnej zmiany wielkości zamówienia oraz wskaźników inflacji ogłaszanych przez Główny Urząd Statystyczny, czy też zmian cen na danym rynku. Krajowa Izba Odwoławcza w wyroku z dnia 8 lutego 2010 (sygn. akt. KIO/UZP 1813/09) stwierdziła, iż: *„Wartość szacunkowa*

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

zamówienia winna uwzględniać specyfikę danego zamówienia.” W przypadku, gdy zamawiający nie potrafi we własnym zakresie ustalić wartości szacunkowej zamówienia, może przeprowadzić rozpoznanie cen obowiązujących na rynku w branży przedmiotowego zamówienia, którego dokonuje poprzez zwrócenie się do przedsiębiorców o przedstawienie cen oferowanych przez nich produktów czy usług. Wyceny sporządzone przez przedsiębiorców stanowią dla zamawiającego cenne źródło informacji o potencjalnych kosztach udzielenia zamówienia w danej branży. Krajowa Izba Odwoławcza w postanowieniu z dnia 21 sierpnia 2008 r. (sygn. akt. KIO/UZP 1237/08) stwierdziła, że: „W praktyce zamówień publicznych przyjęło się, że podstawą ustalenia wartości szacunkowej zamówienia usług (usług, które nie są usługami powtarzającymi się okresowo) mogą być dane rynkowe, jak i dane z zawartych wcześniej przez Zamawiającego umów. W przedmiotowym postępowaniu Zamawiający posłużył się zarówno rozeznaniem cen rynkowych, jak i danymi z wcześniej zawartych przez siebie umów.(...)Wobec braku przepisów, które wskazywałyby sposób weryfikacji danych uzyskanych w wyniku rozeznania rynku, za dopuszczalne przyjąć należy oparcie się przez zamawiających przy ustalaniu wartości szacunkowej zamówienia w szczególności zarówno na najniższej, najwyższej, średniej wycenie, jak i na wycenie średniej po odrzuceniu wartości skrajnych.” zaś w wyroku z dnia 12 sierpnia 2008 r. (sygn. akt. KIO/UZP 786/08) Izba zawarła, że: „Zamawiający, szacując wartość zamówienia, ma obowiązek wziąć pod uwagę najwyższą możliwą wartość, zaś postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego jest rynkową konfrontacją oferowanych przez przedsiębiorców towarów i usług, a więc zasadne jest założenie, że oferta najkorzystniejsza będzie ofertą z ceną niższą niż rzeczywista wartość zamówienia.”

W pierwszej kolejności podnieść należy, że w przypadku ustalenia przez zamawiającego, że wartość szacunkowa zamówienia wynosi ponad 14 000 euro, zamawiający zobowiązany jest ustalić, które regulacje prawne zawarte w ustawie Pzp oraz Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich (Dz.U. Nr 224, poz. 1795), znajdują zastosowanie do prowadzonego przez niego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Ma to znaczenie w zakresie ustalenia publikatora, w którym ukazuje się ogłoszenie o zamówieniu, obowiązku powołania komisji przetargowej, wniesienia wadium, terminów składania ofert, a także możliwości wniesienia przez wykonawcę odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej, a więc dotyczy kwestii niezwykle ważnych dla przebiegu każdego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W wyroku z dnia 17 listopada

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

2009 r. (sygn. akt: KIO/UZP 1400/09) Izba zauważyła, że: „*Stwierdzić należy, że wartość szacunkowa przedmiotu zamówienia ustalana przez Zamawiającego przed wszczęciem postępowania na podstawie art. 32 i nast. ustawy Pzp, nie musi stanowić odzwierciedlenia aktualnych – biorąc pod uwagę moment składania ofert przetargowych – cen rynkowych. (...) Zwrócić ponadto należy uwagę, że wartość szacunkowa zamówienia ustalana – jak podniesiono – przed wszczęciem postępowania – ma przede wszystkim znaczenie dla proceduralnych ustaleń Zamawiającego, co do zasad prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (wartość zamówienia powyżej progów UE, czy poniżej; ustalenie odpowiednich terminów na składanie ofert, terminu związania ofertą, publikacji ogłoszenia o zamówieniu itd.). Nie bez znaczenia jest również w tym przypadku okoliczność ujęcia przez Zamawiającego w ramach wartości szacunkowej zamówienia wartości robót uzupełniających (co jest zgodne z treścią art. 32 ust. 3 ustawy Pzp), które to roboty stanowią przedmiot odrębnego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i odrębnego wynagrodzenia umownego, zatem nie wchodzą w wartościowy zakres aktualnej ceny ofertowej.*”

Jednocześnie wskazać należy, że wybór publikatora ogłoszenia o zamówieniu, nie daje wykonawcom precyzyjnej informacji o szacunkowej wartości zamówienia, gdyż kwoty wskazane w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie kwot wartości zamówień oraz konkursów, od których jest uzależniony obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, są określone jedynie przedziałowo.

Ponadto podnieść należy, że prawidłowe ustalenie szacunkowej wartości zamówienia ma znaczenie dla samego zamawiającego, bowiem na bazie ustalonych kwot wynagrodzenia / cen obowiązujących na danym rynku, jest on zdolny ocenić, czy posiadane przez niego w budżecie środki, będą wystarczające do zapłaty wynagrodzenia dla wykonawcy zamówienia. W tym miejscu można wskazać na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 27 czerwca 2008 r. (sygn. akt. KIO/UZP 588/08), w którym Izba stwierdziła, że „*Wartość przedmiotu zamówienia należy ustalać w oparciu o przewidywane wynagrodzenie wykonawcy wyłonionego w drodze przetargu, adekwatne do przedmiotu świadczenia, a nie w oparciu o kryterium ceny, jaką spodziewa się zamawiający zapłacić wykonawcy.*”

W niektórych przypadkach, wartość szacunkowa zamówienia jest pomocna (aczkolwiek nie wiążąca) dla zamawiającego w celu ustalenia, czy ma on do czynienia z ceną rażąco niską w złożonej przez wykonawcę ofercie, co w konsekwencji może prowadzić do wykonania wynikającego z art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, spoczywającego na

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

zamawiającym obowiązku wezwania wykonawcy do złożenia wyjaśnień w zakresie rażąco niskiej ceny. W tym miejscu należy wskazać na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 15 lipca 2010 r. (sygn. akt KIO/UZP 1354/10) w którym Izba zauważyła, co następuje: *„Wartość szacunkowa ustalana przez Zamawiającego przed wszczęciem postępowania nie musi stanowić odzwierciedlenia aktualnych na moment składania ofert cen rynkowych. Wartość ta ma znaczenie przede wszystkim z uwagi na ustalenie zasad prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, nie może zaś, bez względu na prawidłowość jej oszacowania, stanowić głównego kryterium oceny, że cena oferowana przez danego wykonawcę, jest ceną rażąco niską.”*, a także wyrok z dnia 1 marca 2009 r. (sygn. akt: KIO/UZP 1922/09): *„Wartości szacunkowej zamówienia nie można utożsamiać z ceną, jaką zamawiający zamierza uzyskać od wykonawcy w wyniku prowadzonego postępowania.(...)Nie można wprost uznać, iż różnica między szacowaną wartością zamówienia, a najtańszą ofertą upoważnia do zarzucania wątpliwości w zakresie rażąco niskiej ceny.”*

Należy również wskazać, że wartość szacunkowa zamówienia oraz kwota, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, nie są pojęciami tożsamymi. Kwota, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, zgodnie z treścią art. 86 ust. 3 Pzp, podawana jest przez zamawiającego bezpośrednio przed otwarciem ofert. Jest to kwota brutto, a więc w odróżnieniu od szacunkowej wartości zamówienia, zawiera ona podatek od towarów i usług. Ponadto, kwota jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, może być niższa od wartości szacunkowej zamówienia. W tym miejscu warto przywołać wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 8 lipca 2010 r. (sygn. akt. KIO/UZP 1339/10), w którym Izba wskazała, że: *„Faktem jest, że zamawiający - przed otwarciem ofert - podał kwotę, którą zamierza przeznaczyć na „sfinalizowanie zamówienia”, jednak brak jest podstaw prawnych, aby kwotę, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, wskazywaną na podstawie art. 86 ust. 3 ustawy Pzp (skład orzekający Izby przyjął, że taką właśnie kwotę miał na myśli zamawiający, posługując się sformułowaniem „sfinalizowanie zamówienia”) utożsamiać z wartością szacunkową zamówienia ustaloną przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie przepisu art. 32 ust.1 ustawy Pzp i w tym przypadku powiększoną o podatek od towarów i usług VAT. Wartości te mogą się różnić, tj. zarówno kwota, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia może być większa, jak i mniejsza od wartości szacunkowej zamówienia powiększonej o VAT. Ryzyko decyzji co do przyjęcia kwoty, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na*

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

sfinansowanie zamówienia, będącej kwotą równą, mniejszą lub większą od wartości szacunkowej zamówienia, powiększonej o podatek VAT, obciąża zamawiającego.”

Przykładowe naruszenia art. 32 ustawy Pzp wskazane przez Prezesa Urzędu zamówień Publicznych w Informacjach o wynikach przeprowadzonych kontroli:

- **NARUSZENIE NR 1 - UZP/DKD/KN/4/09**

Przedmiotem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonego przez zamawiającego Zespół Zarządców Nieruchomości Wojskowej Agencji Mieszkaniowej Oddział Giżycko w trybie przetargu nieograniczonego było Wykonywanie usług związanych z utrzymaniem czystości budynków i na posesji zabudowanej budynkami oraz działek niezabudowanych należących do zasobów Oreg WAM Olsztyn zarządzanych przez ZZN O/Giżycko w miejscowościach Giżycko, Gołdap, Orzysz, Węgorzewo zadanie nr 4.

Dyrektor - kierownik zamawiającego - ustalił wartość zamówienia na kwotę 77.748,12 zł, co stanowiło równowartość kwoty 20.053,16 euro.

Z dokumentacji przedmiotowego postępowania wynika, że kwota, jaką zamawiający zamierzał przeznaczyć na finansowanie zamówienia jest tożsama z wartością szacunkową zamówienia i wynosi 77.748,12 zł.

Sposoby ustalania wartości szacunkowej zamówienia oraz kwoty, jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia zostały określone odpowiednio w art. 32 ust. 1 ustawy oraz art. 86 ust. 3 ustawy. Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Natomiast w myśl art. 86 ust. 3 ustawy bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podaje kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Sformułowanie „kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia” użyte w tym przepisie oznacza, że zamawiający bezpośrednio przed otwarciem ofert podaje kwotę, jaką rzeczywiście może wydatkować na dane zamówienie. Tym samym, kwota jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia powinna zawierać podatek od towarów i usług.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Z dokumentacji przedmiotowego postępowania wynika, że zamawiający jako wartość szacunkową zamówienia podał kwotę równą kwocie jaką zamierzał przeznaczyć na realizację zamówienia.

Powyższe działanie zamawiającego stanowi uchybienie treści art. 32 ust. 1 ustawy.

• NARUSZENIE NR 2 - UZP/DK/KU/20/2005

Przedmiotem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzanego przez Zarząd Oczyszczania Miasta była pielęgnacja zieleni niskiej i utrzymanie czystości wzdłuż tras komunikacyjnych miasta st. Warszawy.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy, zamawiający ustala wartość zamówienia z należytą starannością. Jeżeli po ustaleniu wartości zamówienia nastąpi zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie, zamawiający przed wszczęciem postępowania dokonuje zmiany wartości zamówienia (art. 35 ust. 2 ustawy).

Z dokumentacji przedmiotowego postępowania wynika, iż wartość szacunkową zamówienia ustalono w oparciu o uchwałę Rady m. st. Warszawy z dn. 31 sierpnia 2004 r. na kwotę 36 000 000 zł. Jednakże po tym fakcie, zamawiający uzyskał informacje o przyznaniu znacznie większych środków, co wpłynęło na zwiększenie zakresu prac porządkowo - ogrodniczych w stosunku do pierwotnie planowanego i uwzględnieniu powyższej zmiany w treści SIWZ zatwierdzonej w dniu 4 listopada 2004 r. przez kierownika zamawiającego (pismo z dn. 15 lutego 2005 r.). Jednocześnie w dniu 4 listopada 2004 r. został sporządzony kosztorys na utrzymanie czystości i pielęgnacji zieleni na lata 2005 - 2007, w wysokości 36 000 466,43 zł brutto.

Biorąc powyższe pod uwagę, stwierdzić należy, iż sporządzony w dniu 4 listopada 2004 r. kosztorys nie uwzględniał zwiększonego zakresu prac, tak więc przed wszczęciem postępowania, zamawiający był obowiązany dokonać zmiany wartości zamówienia. Brak takiego działania wskazuje na niedochowanie należytej staranności przez zamawiającego przy szacowaniu wartości zamówienia i narusza art. 32 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 ustawy.

• NARUSZENIE NR 3 - UZP/DK/KU/238/2005

Przedmiotem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego organizowanego przez Uniwersytet Jagielloński było wyłonienie wykonawcy w zakresie projektu i wykonania,

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

pełniącego funkcję Generalnego Realizatora Inwestycji pn. "Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie".

Na posiedzeniu w dniu 19 września 2005 r. komisja przetargowa wystąpiła z wnioskiem do Kierownika zamawiającego o korektę wartości zamówienia określoną we wniosku o uruchomienie postępowania przetargowego w związku z oczywistym błędem rachunkowym, jaki wystąpił w wycenie przedmiotu zamówienia. W dniu 22 września 2005 r. Kierownik zamawiającego wyraził zgodę na zmianę wartości przedmiotowego zamówienia.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Błąd w wartości zamówienia może wskazywać na brak zachowania przez zamawiającego należytej staranności przy działaniu polegającym na szacowaniu ww. wartości.

Niezależnie od powyższego, zmiana wartości zamówienia w trakcie postępowania stoi w sprzeczności z art. 35 ust. 2 ustawy. Stosownie do treści tego przepisu, jeżeli po ustaleniu wartości zamówienia nastąpiła zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie, zamawiający przed wszczęciem postępowania dokonuje zmiany wartości zamówienia. Z tego wynika, iż ustawa nie przewiduje możliwości zmiany wartości zamówienia po wszczęciu postępowania, nawet, jeśli nastąpiła zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, iż dołączona do pisma z dnia 1 czerwca 2005 r. tabela określająca prognozowane koszty realizacji została sporządzona bez dochowania należytej staranności, a zatem zamawiający naruszył art. 32 ust. 1 ustawy. Zamawiający dokonał ponadto zmiany wartości zamówienia po wszczęciu przedmiotowego postępowania, przez co uchybił treści art. 35 ust. 2 ustawy.

• NARUSZENIE NR 4 - UZP/DK/KN/8/2008

Szpital Praski p.w. Przemienienia Pańskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Warszawie przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie na wykonanie zadania inwestycyjnego pn.: „Przebudowa wraz z rozbudową Szpitala Praskiego – budynek A – 2 w Warszawie. Wartość niniejszego zamówienia została ustalona

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

na kwotę 46 286 860,35 zł (10 550 914,14 euro). Ustalenia wartości zamówienia dokonano w dniu 19 czerwca 2007 r. na podstawie kosztorysów inwestorskich.

Z protokołu z posiedzenia komisji przetargowej wynika, iż „Inwestor – Szpital Praski p.w. Przemienienia Pańskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Warszawie, przeznaczył na realizację zamówienia środki finansowe w wysokości wynikającej z kosztorysów inwestorskich opracowanych w dn. 19.06.2007 r. w oparciu, o które wszczęto postępowanie, tj. kwotę: 56.469.969,63 zł. W wyniku pytań Wykonawców, złożonych przed upływem terminu składania ofert stwierdzono, że zakres ujęty w kosztorysach inwestorskich z dn. 19.06.2007 r. nie obejmuje wszystkich robót wynikających z Projektów Budowlano – Wykonawczych, a niezbędnych do prawidłowego wykonania zamówienia. Z uwagi na powyższe, Biuro Projektowe sporządziło w dn. 06.08.2007 r. aktualizację kosztorysów inwestorskich, według których wartość zamówienia wynosi: 66.194.626,29 zł z podatkiem VAT.”

Art. 32 ust. 1 ustawy stanowi, iż podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością.

Ustalenia wartości zamówienia dokonuje się nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi, oraz nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przedmiotem zamówienia są roboty budowlane. Jeżeli po ustaleniu wartości zamówienia nastąpiła zmiana okoliczności mających wpływ na dokonane ustalenie, zamawiający przed wszczęciem postępowania dokonuje zmiany wartości zamówienia (art. 35 ust. 1 i 2 ustawy).

Jak wynika z powyższego czynność oszacowania wartości zamówienia powinna być dokonana przez zamawiającego z należytą starannością w fazie przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia. Od wyniku tego oszacowania zależy bowiem stosowanie do udzielenia zamówienia odpowiednich przepisów ustawy.

Zamawiający oszacował wartość zamówienia na 3 dni przed wszczęciem postępowania. Jak wynika z protokołu z posiedzenia komisji przetargowej zakres ujęty w kosztorysach inwestorskich z dnia 19 czerwca 2007 r. nie obejmował wszystkich robót wynikających z Projektów Budowlano – Wykonawczych, a niezbędnych do prawidłowego wykonania zamówienia i dlatego 6 sierpnia 2007 r. dokonana została aktualizacja

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

kosztorysów inwestorskich, w wyniku której wartość szacunkowa zwiększyła się o około 17%.

Z powyższego wynika, że zamawiający dokonując zmiany wartości szacunkowej po wszczęciu postępowania naruszył art. 35 ust. 2 ustawy. Ponadto konieczność dokonania zmiany tejże wartości świadczy o tym, że zamawiający nie dochował należytej staranności szacując pierwotnie wartość niniejszego zamówienia. Tym samym zamawiający naruszył treść przepisu art. 32 ust. 1 ustawy nakazującego dokonywać szacowania wartości zamówienia z należytą starannością.

Należy jednakże zauważyć, że zmiana wartości szacunkowej zamówienia nie spowodowała przekroczenia progu, od którego do niniejszego zamówienia miałyby zastosowanie przepisy dotyczące procedury zastrzonej (tj. progu 20 mln euro dla robót budowlanych). Tym samym, mimo zmiany wartości zamówienia nie doszło do zaniechania przez zamawiającego określonych obowiązków, które spoczywałyby na nim w przypadku wartości zamówienia powyżej 20 mln euro. W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, że naruszenie przez zamawiającego art. 32 ust. 1 ustawy nie miało charakteru naruszenia rażącego i nie skutkuje ono nieważnością umowy w sprawie zamówienia publicznego.

• NARUSZENIE NR 5 - UZP/DKD/KN/70/08

Gmina Miejska Suwałki – Zarząd Budynków Mieszkalnych przeprowadziła w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie usługi w zakresie wywozu nieczystości stałych i płynnych z posesji gminnych zarządzanych przez Zarząd Budynków Mieszkalnych.

Z protokołu postępowania wynika, iż wartość zamówienia została ustalona na kwotę 173 000,00 zł brutto (39 434,69 euro). Tymczasem art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych stanowi, iż podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością.

Powyższe działanie zamawiającego stanowi uchybienie treści art. 32 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

• NARUSZENIE NR 6 - UZP/DKD/KN/137/09

Urząd Gminy Strawczyn przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie na budowę kompleksu boisk sportowych w ramach programu „Moje boisko ORLIK 2012” w Sprawczyni. Z protokołu postępowania wynika, iż zamawiający oszacował wartość przedmiotu zamówienia w dniu 31 lipca 2008 r. na kwotę 1 062 114,54 zł oraz przeliczył tę wartość na 273 240,86 euro.

Zgodnie z treścią art. 35 ust. 3 ustawy średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień, z uwzględnieniem ogłoszonych przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej równowartości progów stosowania procedur udzielania zamówień, określa co najmniej raz na dwa lata w drodze rozporządzenia Prezes Rady Ministrów. Zamawiający był zatem zobowiązany do zastosowania kursu określonego w § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. Nr 241, poz. 1763), który wynosił 3,8771 zł.

Właściwie obliczona wartość szacunkowa zamówienia wyrażona w euro powinna wynosić – 273 945,61 euro.

Zamawiający nie posługując się właściwym kursem złotego w stosunku do euro wadliwie oszacował wartość zamówienia, a tym samym naruszył przepis art. 32 ust. 1 ustawy i art. 35 ust. 3 ustawy.

• NARUSZENIE NR 7 - UZP/DKUE/KN/167/2007

MEDIATOR Ośrodek Szkoleń i Doradztwa Gospodarczego Krzysztof Wierzęć w Świdnicy przeprowadził w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie na obsługę cateringową organizowanych przez MEDIATOR Ośrodek Szkoleń i Doradztwa Gospodarczego w Świdnicy szkoleń w ramach projektu „Kierunek Praca”.

Jak wynika z protokołu postępowania (druk ZP-2), zamawiający oszacował wartość przedmiotu zamówienia w dniu 20 stycznia 2006 r. na kwotę 92 617, 00 zł brutto, tj. 22 886, 53 euro. Termin składania ofert upływał w dniu 20 stycznia 2006 r. Ponadto należy

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

zauważyć, że cena jedynej złożonej w postępowaniu oferty wykonawcy X wynosiła 92 617,20 zł brutto.

Szacowanie wartości zamówienia jest jedną z ważniejszych czynności dokonywanych przez zamawiającego w ramach prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, gdyż wartość zamówienia ma decydujące znaczenie dla powstania obowiązku stosowania procedur Prawa zamówień publicznych, a także niektórych jej przepisów. Zgodnie z art. 4 pkt 8, ustawy nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 6 000 euro. Szacowanie wartości zamówienia powinno się więc odbywać na etapie przygotowania postępowania, tj. przed jego wszczęciem, tak aby zamawiający wiedział, czy w ogóle musi stosować ustawę Prawo zamówień publicznych i ewentualnie – które jej przepisy.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia kontrolowanego postępowania, zamawiający dokonuje ustalenia wartości zamówienia nie wcześniej niż 3 miesiące przed dniem wszczęcia postępowania, jeżeli przedmiotem zamówienia są dostawy lub usługi.

Jak wynika z dokumentacji postępowania, ogłoszenie o zamówieniu zamawiający zamieścił w swojej siedzibie oraz na stronie internetowej (www.mediator.pl) w dniu 4 stycznia 2006 r. Datą wszczęcia przedmiotowego postępowania była więc data opublikowania ogłoszenia tj. dzień, w którym zamawiający uzewnętrzniał wolę udzielenia zamówienia publicznego.

Zamawiający, szacując wartość zamówienia po publikacji ogłoszenia w swojej siedzibie oraz na stronie internetowej tj. po dniu wszczęcia postępowania, naruszył art. 35 ust. 1 ustawy.

Ponadto, jak ustalono na podstawie protokołu postępowania, zamawiający bezpośrednio przed otwarciem ofert podał kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia tożsamą z wartością szacunkową.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością.

Stosownie do dyspozycji art. 86 ust. 3 ustawy, bezpośrednio przed otwarciem ofert zamawiający podaje kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Sformułowanie „kwotę, jaką zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia” użyte

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

w tym przepisie oznacza, że zamawiający bezpośrednio przed otwarciem ofert podaje kwotę brutto, tj. zawierającą podatek od towarów i usług.

Z dokumentacji przedmiotowego postępowania wynika, że zamawiający jako wartość szacunkową zamówienia podał kwotę równą cenie złożonej oferty, tj. kwotę wraz z podatkiem od towarów i usług.

Powyższe działanie zamawiającego stanowi uchybienie treści art. 32 ust. 1 ustawy.

• NARUSZENIE NR 8 - UZP/DKD/KU/185/2008

Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej w Warszawie przeprowadził w trybie negocjacji z ogłoszeniem postępowanie o udzielenie zamówienia, którego przedmiotem była dostawa, montaż i uruchomienie wirówki przeciążeniowej – symulatora szkoleniowego. Wartość zamówienia ustalona została na kwotę 49 180 327, 87 zł netto, co stanowi równowartość 12 684 823,16 euro.

Ustalenie wartości zamówienia dokonano w dniu 4 marca 2008 r. na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 roku w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro, stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówienia.

Zamawiający w protokole postępowania ZP-1 wskazał błędną podstawę dokonania ustalenia wartości szacunkowej niniejszego zamówienia. Zamawiający wskazał, iż dokonał ustalenia wartości szacunkowej zamówienia na podstawie Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro, stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych.

Należy zauważyć, iż wskazane rozporządzenie nie może stanowić podstawy ustalenia wartości szacunkowej zamówienia, gdyż stosownie do treści art. 32 ust. 1 ustawy podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należyłą starannością.

Obowiązkiem zamawiającego jest zatem, dokonanie w oparciu o przygotowaną dokumentację, dokładnego szacunku całkowitego wynagrodzenia wykonawcy.

Cytowane w protokole postępowania rozporządzenie stanowi jedynie podstawę przeliczenia już oszacowanej wartości zamówienia publicznego na walutę euro.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 ustawy, w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza pisemny protokół postępowania o udzielenie

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

zamówienia. Obowiązek sporządzenia protokołu powstaje w chwili wszczęcia postępowania. Ustawa w art. 96 ust. 1, określa minimalny zakres informacji, które muszą być podane w protokole. Szczegółowy zakres informacji, jakie powinien zawierać protokół został określony Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów, z dnia 24 października 2007 r. w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz.U. z 2007 r. Nr 202, poz. 1463). Zgodnie z § 2 pkt 2 rozporządzenia protokół, oprócz informacji, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy, zawiera m.in. informację o ogłoszeniach, określenie wartości zamówienia publicznego, datę i sposób jej ustalenia oraz imię i nazwisko osoby dokonującej ustalenia, termin składania ofert, miejsce i termin otwarcia ofert. Zgodnie z wzorem protokołu postępowania o wartości zamówienia równej lub przekraczającej kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – część szczegółowa (druk ZP-1), stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia, w pkt 2 protokołu powinna być podana kwota zamówienia zarówno w złotych polskich jak i w euro oraz podstawa ustalenia szacunkowej wartości postępowania.

Wskazanie przez zamawiającego ww. rozporządzania jako podstawy ustalenia szacunkowej wartości zamówienia stanowi naruszenie art. 32 ust. 1 ustawy w zw. z art. 96 ust. 1 ustawy w zw. z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia wprowadzonym § 4 ust.1 pkt 1 rozporządzenia.

• NARUSZENIE NR 9 - UZP/DKUE/KN/107/07

Ośrodek Kształcenia i Doskonalenia Zawodowego „Edukacja” Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu zorganizował w trybie przetargu nieograniczonego postępowanie na przeprowadzenie szkoleń komunikacyjno – psychologicznych.

W przekazanej dokumentacji postępowania brak jest jakichkolwiek informacji na temat ustalenia szacunkowej wartości zamówienia.

Czynność oszacowania wartości zamówienia jest podstawowym elementem całej procedury przygotowawczej planowanego postępowania, bowiem od ustalonej wartości zamówienia zależy zakres obowiązków zamawiającego przy udzieleniu zamówienia. Wartość zamówienia ustala się zatem przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy, podstawą ustalenia wartości zamówienia jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez zamawiającego z należytą starannością. Ponadto zgodnie z art. 32 ust. 3 jeżeli zamawiający przewiduje (tak, jak w tym przypadku) udzielenie zamówień uzupełniających,

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

o których mowa w art. 67 ust. 1 pkt 6, przy ustalaniu wartości zamówienia uwzględnia się wartość zamówień uzupełniających.

Z uwagi na powyższe należy uznać, iż zamawiający, nie ustalając wartości szacunkowej przedmiotowego zamówienia, naruszył dyspozycję zawartą w art. 32 ust. 1 i 3 ustawy.

ORZECZNICTWO W ZAKRESIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Bieżące orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej i Sądów Okręgowych

Wyrok KIO z dnia 23 marca 2011 r., sygn. akt: KIO 522/11 dotyczący m.in. poprawiania innych omyłek polegających na niezgodności oferty z SIWZ, niepowodujące istotnych zmian treści oferty.

W orzecznictwie, tak Izby, jak sądów powszechnych, ukształtował się pogląd, iż odrzucenia oferty na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 2 Pzp zamawiający może dokonać jedynie w sytuacji, gdy niezgodność treści oferty z treścią specyfikacji ma charakter merytoryczny oraz niemożliwy do usunięcia. O niezgodności o charakterze merytorycznym można mówić w sytuacji, gdy zaoferowane przez wykonawcę świadczenie nie odpowiada opisanym w specyfikacji wymaganiom zamawiającego w szczególności, co do zakresu, ilości, jakości warunków realizacji. Niezgodność treści oferty z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia ma charakter nieusuwalny w sytuacji, gdy nie można dokonać jej na podstawie art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp. Przywołany przepis nakazuje zamawiającemu poprawienie w ofercie innych, niż wskazane w art. 87 ust. 2 pkt 1 i 2 Pzp omyłki pisarskie i rachunkowych o oczywistym charakterze, omyłek polegających na niezgodności oferty z treścią specyfikacji istotnych warunków zamówienia, niepowodujących istotnych zmian w treści oferty:

Podkreślić trzeba, że czynność poprawienia oferty ma charakter obligatoryjny i zamawiający nie może uchylić się od jej wykonania. Norma zawarta w art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp ma charakter nieostry i oceny. Jednak w okresie obowiązywania przywołanego przepisu orzecznictwo Izby wypracowało pogląd, zgodnie z którym właściwym punktem odniesienia przy ocenie dopuszczalności dokonania poprawy jest odniesienie dokonanej poprawy do całości oferowanego przez wykonawcę świadczenia. Sama okoliczność, że zmiana miałaby dotyczyć elementów przedmiotowo istotnych umowy (*essentialia negotii*) lub elementów uznanych za istotne przez zamawiającego, a nawet fakt, że skutkiem dokonanej poprawy miałaby być zmiana ceny oferty, nie stanowi okoliczności uzasadniającej odstąpienie przez zamawiającego od dokonania poprawy. Poprawienia oferty zamawiający jest zobowiązany dokonać w szczególności wtedy, gdy sposób w jaki ma być dokonana poprawa wynika z innych elementów składających się na ofertę. Podkreślić trzeba, że tak ukształtowana interpretacja

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp realizuje cel zamierzony przez ustawodawcę. *Ratio legis* przywołanego przepisu jest wyłączenie możliwości odrzucenia ofert z powodu błahych uchybień w jej treści. W przypadku wielu postępowań na treść oferty składa się wiele dokumentów – gdy przedmiotem zamówienia są roboty budowlane - częstokroć kosztorysy o licznych pozycjach. Mnogość danych powoduje, że możliwość popełnienia błędu jest wysoce prawdopodobna. Błędy te następują częstokroć z powodu przeoczenia, skutkiem uwarunkowań technicznych programu komputerowego wykorzystywanego przez wykonawcę lub ujęcia wartości jednej pozycji w cenie innej pozycji z nią związanej. Każda ze wskazanych sytuacji może mieć charakter omyłki, podlegającej ocenie na podstawie art. 87 ust.2 pkt 3 Pzp. Ustawodawca dał możliwość korekty uznając, że celem postępowania o udzielenie zamówienia nie jest dokonanie wyboru oferty najbardziej poprawnej formalnie, lecz dokonanie wyboru oferty z najniższą ceną lub oferty przedstawiającej najkorzystniejszy bilans ceny i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia (oferty najkorzystniejszej ekonomicznie). Skoro ustawodawca dał w art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp możliwość zmiany oferty w jej merytorycznym aspekcie, to tym bardziej uzasadnione jest powołanie się na ten przepis w przypadku usunięcia wewnętrznych sprzeczności tkwiących w ofercie. Podkreślić też trzeba, że zamawiający żądając złożenia licznych załączników do oferty powielających te same dane w różnym ujęciu, zwiększył ryzyko popełnienia błędu przez wykonawców. Zarzut odwołania znalazł potwierdzenie. Zamawiający naruszył art. 89 ust. 1 pkt 2 Pzp, gdyż odrzucił ofertę odwołującego, w sytuacji, gdy na podstawie informacji zawartych w kosztorysie szczegółowym mógł dokonać jej poprawienia, zgodnie z art. 87 ust. 2 pkt 3 Pzp. Nie można też pominąć, że odrzucenia oferty zamawiający winien dokonać jedynie w sytuacji, gdy w sposób nie budzący wątpliwości ustalił, że jest ona dotknięta nieusuwalną wadą. W okolicznościach sprawy zamawiający był uprawniony do tego, aby przez uzyskanie wyjaśnień w trybie art. 87 ust. 1 Pzp wyjaśnić przyczynę powstałych nieścisłości. Odstępując od ich uzyskania zamawiający naruszył art. 87 ust. 1 Pzp. Przywołany art. 87 ust. 1 Pzp winien znaleźć również zastosowanie w sytuacji stwierdzenia braku w ofercie odwołującego oświadczenia, o powierzeniu wykonania części przedmiotu zamówienia podwykonawcom. Ustawa Prawo zamówień publicznych wyznacza granice, w których zamawiający jest uprawniony do formułowania wymagań odnoszących się do wykonawców, którzy będą ubiegać się udzielenie zamówienia.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 1 kwietnia 2011 r., sygn. akt: KIO 569/11 dotyczący opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu.

Na posiedzeniu niejawnym, na którym dopuszczono udział stron, Izba stwierdziła, iż w zakresie części zarzutów odwołanie nie przysługiwało na podstawie art. 180 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. W związku z wartością zamówienia nie przekraczającą kwoty określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, która dla usług wynosi, w przypadku zamawiających z sektora finansów publicznych, 125000 euro, odwołanie przysługuje wyłącznie wobec czynności: wyboru trybu negocjacji bez ogłoszenia, zamówienia z wolnej ręki lub zapytania o cenę; opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu; wykluczenia odwołującego z postępowania o udzielenie zamówienia; odrzucenia oferty odwołującego. Mając na uwadze powyższe ograniczenie, nie mogło odnieść skutku odwołanie w zakresie większości zarzutów zgłoszonych wobec sposobu wszczęcia postępowania (braku ogłoszenia w BZP, udostępnienia siwz), oraz opisu przedmiotu zamówienia w tym wymagania dotyczącego utylizacji odpadów jedynie we wskazanej przez zamawiającego instalacji, a także wyłączenia możliwości zlecania całości lub części zamówienia podwykonawcom. Rozpoznaniu merytorycznemu mogły podlegać wyłącznie zarzuty zgłoszone wobec opisu sposobu oceny spełniania warunku udziału w postępowaniu. Wobec czynności zamawiającego, na które odwołanie nie przysługiwało, ustawodawca przewidział odrębną od odwoławczej procedurę zgłaszania zamawiającemu informacji o niezgodnej z przepisami ustawy czynności podjętej przez niego lub zaniechaniu czynności, do której jest on zobowiązany na podstawie ustawy (art. 181 ust. 1 ustawy). Procedura ta umożliwia wykonawcy bezkosztowe zgłoszenie zamawiającemu uwag, na podstawie których zamawiający ma możliwość wzruszenia swoich czynności dokonanych z naruszeniem ustawy, czy też dokonania czynności zaniechanej, informując o tym wykonawców w sposób przewidziany w ustawie dla tej czynności (art. 181 ust.2 ustawy). Wprowadzenie odrębnej od odwoławczej drogi zgłaszania zastrzeżeń wobec czynności zamawiającego rodzi konsekwencje prawne w postaci konieczności odrzucenia odwołania na podstawie art. 189 ust. 2 pkt 6 ustawy. Ponieważ ustawodawca nie przewidział możliwości częściowego odrzucenia odwołania, odwołanie w zakresie zarzutów dotyczących braku opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu podlegało merytorycznemu rozpoznaniu na rozprawie. Izba wskazuje, iż w związku z nowelizacją ustawy, jaka nastąpiła w wyniku wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

sprawach cywilnych (Dz. U. z 2009 r., Nr 206, poz. 1591), zmianie redakcyjnej uległ przepis art. 22 ustawy w którym ustawodawca odniósł się do opisu sposobu dokonania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, wprowadzając wymóg jego zamieszczenia w ogłoszeniu o zamówieniu lub w przypadku trybów, które nie wymagają publikacji ogłoszenia o zamówieniu, w zaproszeniu do negocjacji (ustęp 3), a także zachowania związku z przedmiotem zamówienia oraz proporcjonalności z przedmiotem zamówienia (ustęp 4). Obowiązek zamieszczenia w ogłoszeniu o zamówieniu informacji o sposobie oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu został powtórzony w dalszych przepisach, między innymi w art. 41 ustawy, zgodnie z którym, ogłoszenie o zamówieniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, zawierać winno między innymi: *warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków (pkt 7)*. Analogiczny zapis został powtórzony w art. 36 ustawy, dotyczącym wymaganych postanowień specyfikacji istotnych warunków zamówienia (pkt 5). Wydaje się, iż ustawodawca w sposób celowy i konsekwentny rozróżnia warunki od opisu sposobu oceny ich spełniania (co również jest widoczne w zapisach rozporządzenia prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane, §1.1). Żądane przez zamawiającego dokumenty mają na celu potwierdzenie spełniania przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu (art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy, a także §1.1 rozporządzenia). Należy zauważyć, iż obecnie ustawodawca nie wymaga, aby zamawiający zamieszczał opis warunków udziału w postępowaniu, co wynikało z poprzedniego brzmienia ustępu 2 art. 22 ustawy oraz dalszych postanowień zawartych w art. 36 ust. pkt 5, art. 41 pkt 7, art. 48 pkt 6, art. 63 ust. 1 pkt 5, art. 75 ust. 2 pkt 9 ustawy. Wykładnia językowa oraz celowościowa przepisów w brzmieniu obowiązującym wskazuje zatem, iż opis sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu stanowi pochodną warunku konstrukcję, wymagającą jej powiązania z przedmiotem zamówienia. Prowadzi to do konstatacji, iż przy obecnym kształcie przepisów ustawy, opis sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu stanowi dopełnienie warunku udziału w postępowaniu w ten sposób, iż dookreśla treść warunku z uwzględnieniem specyfiki konkretnego przedmiotu zamówienia. Przy takiej konstrukcji, stosowane dotychczas w ramach opisu sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu wskazanie na metodę oceny „spełnia – nie spełnia”, czy też odwoływanie się do oceny opartej na dokumentach i oświadczeniach, nie wyczerpuje dyspozycji przepisu art. 22 ust. 4 ustawy, gdyż nie odnosi się do przedmiotu zamówienia. Jak wyżej zostało to zasygnalizowane, dokumenty i oświadczenia służą potwierdzeniu spełniania

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

warunków udziału w postępowaniu. W ocenie składu orzekającego, uprawnione byłoby przyjęcie, iż zarówno opis sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, jak i wskazywane przez zamawiającego dokumenty, stanowią wypełnienie treści warunków udziału w postępowaniu pozwalające na ocenę zdolności wykonania przedmiotowego zamówienia. Prowadzi to do wniosku, iż opis sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu może być zawarty przy opisie dokumentu żadanego na potwierdzenie warunku, np. poprzez wskazanie na konieczność wykazania się usługą o określonym zakresie i wartości. Innymi słowy, opis sposobu oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, to merytoryczny wyznacznik potencjału, a dokument to źródło tej oceny.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 4 kwietnia 2011 r., sygn. akt: KIO 619/11, KIO 620/11 dotyczący nakazania przez Izbę unieważnienia postępowania.

W ocenie Izby w niniejszym postępowaniu doszło do naruszenia wskazanej przez Odwołujących normy prawa materialnego, tj. art. 7 ust. 1 ustawy Pzp. Spór między Stronami sprowadza się co do zasady do ustalenia konsekwencji naruszenia przepisów ustawy Pzp. W ocenie Odwołujących jedyną konsekwencją naruszenia powyższego przepisu w przedmiotowym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego może być nakazanie unieważnienia postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp. Fakt spełnienia powyższej przesłanki unieważnienia postępowania Odwołujący wiążą z kognicją Prezesa UZP do wystąpienia do sądu o unieważnienie umowy w przypadku dokonania przez zamawiającego czynności lub zaniechania dokonania czynności z naruszeniem przepisu ustawy, które miało lub mogło mieć wpływ na wynik postępowania. Obaj Odwołujący, wskutek bezprawnego zaniechania otwarcia ich ofert, utracili możliwość uzyskania zamówienia. Zostało przez nich wykazane, iż złożyli w terminie określonym w SIWZ koperty, jak również zostało przez nich uprawdopodobnione, iż koperty te zawierają oferty oraz dokumenty potwierdzające wniesienie wadium. Sam Zamawiający nie uprawdopodobnił, a tym bardziej nie wykazał przeciwnych okoliczności. W toku rozprawy podniósł jedynie, iż w niniejszym postępowaniu odwoławczym spór nie dotyczy faktów, lecz jedynie procesu stosowania prawa. Ponadto wskazał w toku rozprawy, iż sformułowane przez Odwołujących

się zarzuty uznaje za zasadne wskazując tym samym, iż pomiędzy stronami istnieje jedynie rozbieżność co do konsekwencji naruszenia wskazanych we wniesionych środkach ochrony prawnej przepisów ustawy Pzp. W nawiązaniu do sformułowanego przez Zamawiającego na etapie rozprawy wniosku, aby Izba nakazała Zamawiającemu powtórzenie otwarcia ofert, lub jak wskazał Przystępujący - Konsorcjum reprezentowane przez pełnomocnika DORACO Spółka z o.o., *de facto* dokończenie tej czynności, które w ocenie tego Przystępującego nie została zakończona, Izba wskazuje, iż nie jest uprawniona do wydania orzeczenia, którego wykonanie stanowiłoby naruszenie przepisów ustawy Pzp. Jak wynika z normy prawnej wyrażonej w art. 86 ust. 2 ustawy Pzp otwarcie ofert jest jawne i następuje bezpośrednio po upływie terminu do ich składania, z tym że dzień, w którym upływa termin składania ofert, jest dniem ich otwarcia. Izba w całej rozciągłości podziela w tym aspekcie stanowisko Odwoływających. Czynność otwarcia ofert jest czynnością jednorazową i nie podlegającą powtórzeniu. Tego rodzaju stanowisko jest konsekwentnie reprezentowane przez orzecznictwo i doktrynę. W tym zakresie linia orzecznicza Zespołów Arbitrów oraz Krajowej Izby Odwoławczej jest od wielu lat jednorodna. Podobna sytuacji ma miejsce wśród przedstawicieli doktryny, którzy przedmiotem analizy uczynili art. 86 ust. 2 ustawy Pzp. Norma prawna wyrażona w art. 86 ust. 2 ustawy Pzp wskazuje jednoznacznie, iż dzień składania ofert jest jednocześnie dniem ich otwarcia. Wskazanie wprost w powyższym przepisie, iż otwarcie ofert następuje bezpośrednio po upływie terminu do ich składania nakazuje kumulację powyższych czynności w możliwie najkrótszym czasie. Takie stanowisko zostało zaprezentowane m.in. w Prawo zamówień publicznych. Komentarz autorstwa M. Stachowiak, J. Jerzykowski, W. Dzierżanowski (LEX, 2010, wyd. IV). W komentarzu do art. 86 zostało wskazane, że: *„Termin otwarcia ofert powinien być wyznaczony w tym samym dniu, w którym mija termin ich składania. Ustawodawca wskazując, że otwarcie ofert następuje bezpośrednio po upływie terminu ich składania, nie zezwala również na nieuzasadnione czynnościami przygotowawczymi do otwarcia odwlekanie otwarcia ofert. (...) Szczegółne znaczenie ma jednak norma nakazująca, aby otwarcie każdej oferty odbyło się w tym samym dniu, na który wyznaczono termin na ich złożenie. Niemożliwa jest więc co do zasady sytuacja, że w przypadku przedłużania się sesji otwarcia zostanie ona zakończona w następnym dniu”*. Ponadto, co wynika jednoznacznie z normy prawnej wyrażonej w art. 86 ust. 2 ustawy Pzp, jej rozciągnięcie na kolejny dzień również należałoby uznać za niedopuszczalne. Wynika to z faktu doniosłości tej czynności dla zapewnienia nienaruszalności ofert wyrażonej w art. 86 ust. 1 ustawy Pzp, a tym samym realizacji zasady równego traktowania wykonawców. Celem normy prawnej zawartej w art. 86 ust. 2 ustawy

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Pzp jest przeciwdziałanie patologicznym praktykom. Kumulacja czynności związanych ze składaniem i otwarciem ofert w możliwie najmniejszych odstępach czasu jest bowiem gwarantem równego traktowania wykonawców w ramach tej ostatniej czynności. Izba wskazuje, iż w niniejszym stanie faktycznym od pierwotnego terminu otwarcia ofert, mającego miejsce w dniu 17.03.2011 r., do dnia rozpoznania odwołania, mającego miejsce w dniu 01.04.2011 r., upłynął kilkunastodniowy okres czasu. Tym samym brak jest podstaw do uznania, iż nakazanie przez Izbę i wykonanie takiego nakazu przez Zamawiającego, tj. powtórzenia czynności otwarcia ofert w odniesieniu do ofert złożonych przez dwóch wykonawców stanowiłoby realizację normy prawnej wyrażonej w art. 86 ust. 2 ustawy Pzp. Należy w tym zakresie wskazać jednoznacznie, iż działanie takie stanowiłoby działanie *contra legem*. Biorąc pod uwagę powyższe brak jest prawnych podstaw do nakazania Zamawiającemu powtórzenia czynności otwarcia ofert. W tym stanie rzeczy, biorąc pod uwagę powagę naruszonych przez Zamawiającego norm prawnych, jak również biorąc pod uwagę treść art. 86 ust. 2 ustawy Pzp konieczne jest unieważnienia przez Zamawiającego przedmiotowego postępowania na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 5 kwietnia 2011 r., sygn. akt: KIO 640/11 dotyczący odrzucenia oferty, której złożenie stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503 ze zm.).

(...) odwołujący Clar System S.A. w złożonej ofercie zaproponował upust w wysokości 1 200 000,00 zł. w całym rocznym okresie trwania umowy, co stanowi 100 000,00 zł. miesięcznie, wobec ceny finalnej (z uwzględnieniem upustu - 41 795,40 zł miesięcznie. Z powyższego wynika, iż udzielony upust był ponad dwukrotnie wyższy niż cena ostateczna oferty. (...)Izba podzieliła poglądy zamawiającego, że w przedmiotowym stanie faktycznym, logicznie i racjonalnie można wytłumaczyć działanie odwołującego jedynie przypisując zamiar oraz działanie w celu takiego skonstruowania ceny oferty, aby wykorzystując kryterium „upustu” przez to samo, zdobyć przewagę konkurencyjną. Tak wysoka kwota upustu – oderwana od faktycznych kosztów zaoszczędzonych przez wykonawcę, stanowiła jedynie element kalkulacji czysto matematycznej, by uzyskać jak najwyższą ocenę punktową oferty w tym kryterium, tj. maksymalne 5 punktów. Natomiast pozostali wykonawcy, według

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

niekwestionowanych wyliczeń zamawiającego, w przypadku uwzględnienia oferty odwołującego, otrzymaliby w tym kryterium: firma Gierańczyk – 0,12 punktów, a firma Impel Cleaning 0,06 punktów. Izba zgodziła się również z argumentacją zamawiającego, że celem takiego działania nie było konkutowanie rzetelną ofertą, lecz zabieg stwarzający sztuczną przewagę konkurencyjną, któremu ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji pozwala przeciwdziałać także na gruncie ustawy Pzp, przez odrzucenie oferty. (...)W ocenie Izby, istniały uzasadnione podstawy aby przypisać odwołującemu popełnienie czynu nieuczciwej konkurencji w oparciu o przepisy powołanej wyżej ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. Faktem jest, że działania odwołującego nie da się wprost przyporządkować stypizowanym zachowaniom, określonym w przepisach art. 5 -17 ustawy z.n.k. jako czynom nieuczciwej konkurencji. Jednakże wymieniona ustawa nie zawiera zamkniętego katalogu w tym zakresie. Gdy kwestionowane zachowania nie mieszczą się w hipotezie żadnego z powołanych przepisów, powstaje uzasadnienie dla ich oceny w świetle unormowań art. 3 ust. 1 ustawy z.n.k. określającego uniwersalną postać czynu nieuczciwej konkurencji. Jeżeli określone działanie czy zaniechanie nie zostało wymienione wprost w ustawie, wówczas dla oceny konkretnego przypadku należy odwołać się do klauzuli generalnej zawartej w art. 3 ust. 1 ustawy z.n.k. który stanowi, że czynem nieuczciwej konkurencji jest działanie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami, jeżeli zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy lub klienta. Taka interpretacja stosowania przepisów ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji wynika zarówno z piśmiennictwa na ten temat jak i z orzecznictwa, licznie przywołanego przez zamawiającego w odpowiedzi na odwołanie. Za znamienity i adekwatny do rozpatrywanego przypadku można uznać wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 czerwca 2007 V ACa 371/07 podający, iż *„Dobre obyczaje to normy moralne i obyczajowe w stosunkach gospodarczych (tzw. uczciwość kupiecka), a więc reguły znajdujące się poza ramami systemu prawa. Wyrażają się pozaprawnymi normami postępowania, którymi powinni kierować się przedsiębiorcy. Ich treści nie da się określić wiążąco w sposób wyczerpujący, ponieważ kształtowane są przez ludzkie postawy uwarunkowane zarówno przyjmowanymi wartościami moralnymi, jak i celami ekonomicznymi i związanymi z tymi praktykami życia gospodarczego. Ocena określonego zachowania jako naruszającego dobre obyczaje pozostawiona jest orzecznictwu, gdy istotne znaczenie mają tu oceny zorientowane na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania konkurencji poprzez rzetelne i niezafałszowane współzawodnictwo.”*. (...) Dla stwierdzenia zaistnienia czynu nieuczciwej konkurencji wystarczające zatem jest ustalenie ziszczenia się kumulatywnie przesłanek, iż zachowanie przedsiębiorcy jest bezprawne jako sprzeczne nie tylko z przepisami ale z dobrymi obyczajami a

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

ponadto szkodliwe, gdyż zagraża lub narusza interes innego przedsiębiorcy. Dobre obyczaje, stanowiące uzupełnienie porządku prawnego, nie będąc normami prawnymi są natomiast wzorcami postępowania - podobnie jak zasady współżycia, czy ustalone zwyczaje, i powinny być przestrzegane przez podmioty gospodarcze prowadzące działalność rynkową. Istotne z punktu widzenia prawa konkurencji okoliczności przesądzające w ocenie Izby, o naganności postępowania odwołującego w stopniu uzasadniającym zastosowanie powołanej klauzuli dobrych obyczajów stanowiło nieuczciwe manipulowanie ceną oferty, aby otrzymać jak najwyższą punktację w kryterium „upust.” Przy czym działanie takie było szkodliwe, zagrażało bowiem Interesom innych wykonawców, gdyż oznaczało, że inni przedsiębiorcy, którzy podobnej operacji rachunkowej jak odwołujący nie dokonali, a zgodnie z oczekiwaniami zamawiającego zaoferowali realistyczny upust, wynikający z wartości świadczenia przy uwzględnieniu własnych możliwości finansowych, znaleźli się bez żadnych obiektywnych przyczyn w znacznie gorszej sytuacji, podczas dokonywania oceny ich ofert w wymienionym kryterium. Oczywiście jest więc, że działania odwołującego utrudniały im dostęp do rynku, mimo tego, że zaoferowali upust cenowy realny i współmierny do uzyskanych korzyści z tytułu nieodpłatnego udostępnienia środków służących do realizacji usługi. Przepis art. 3 ust. 1 ustawy z.n.k. nawet nie wymaga, aby nastąpiło naruszenie interesu innego przedsiębiorcy, dla przyjęcia czynu nieuczciwej konkurencji. Wystarczy jedynie ustalenie zagrożenia interesu mającego wagę gospodarczą innych wykonawców uczestniczących w postępowaniu o udzielenie zamówienia, które jest wyrazem dokonanej przez Izbę oceny zaistniałej sytuacji i jej możliwych konsekwencji dla wyboru najkorzystniejszej oferty. (...) nie miało istotnego znaczenia, iż cena oferty odwołującego po uwzględnieniu upustu nie odbiegała znacząco od cen innych ofert złożonych w tym postępowaniu. Przy czym należało zważyć, że zamawiający prowadząc działalność w zakresie ochrony zdrowia realizuje zarówno interes publiczny jak i jest wyrazicielem zbiorowego interesu konsumentów korzystających z tych usług. Z przytoczonych wyżej względów jedynie uczciwe działania wykonawców podlegają ochronie prawnej, a do takich nie można było zaliczyć kwestionowanego zachowania się odwołującego.

[pełny tekst orzeczenia](#)

Wyrok KIO z dnia 8 kwietnia 2011 r., sygn. akt: KIO 662/11 dotyczący oceny kwestii posiadania przez Odwołującego legitymacji do wniesienia odwołania, stosownie do wymogów określonych w art. 179 ust. 1 ustawy.

(...) przepis art. 179 ust. 1 ustawy Pzp wymaga od wykonawcy wnoszącego środki prawne nie tylko legitymowania się interesem w uzyskaniu zamówienia, ale również wykazania, iż poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy Pzp. Przez szkodę należy rozumieć uszczerbek majątkowy lub niemajątkowy jakiego doznaje poszkodowany wykonawca w wyniku określonego działania lub zaniechania Zamawiającego. Wobec tego w świetle art. 179 ust. 1 ustawy Pzp szkoda musi być wynikiem naruszenia przepisów ustawy przez Zamawiającego, co oznacza, iż musi ona pozostawać w adekwatnym związku przyczynowym z uchybieniem przez Zamawiającego przepisom ustawy Pzp. Odwołujący musi zatem wykazać, iż Zamawiający dokonał albo zaniechał dokonania czynności wbrew przepisom ustawy Pzp, czego normalnym następstwem w okolicznościach danej sprawy jest poniesienie lub możliwość poniesienia szkody przez wnoszącego odwołanie. Odwołujący wskazywał, iż szkodę w jego przypadku stanowić będzie utrata zysku na skutek nieuzyskania zamówienia. Jak ustalono jednak w toku postępowania, Odwołujący nie mógłby uzyskać przedmiotowego zamówienia, ponieważ zgodnie z kryteriami oceny ofert, oferta Odwołującego nie mogłaby zostać uznana za najkorzystniejszą w wyniku jej przywrócenia do postępowania. W tych okolicznościach wykazywana przez Odwołującego szkoda nie jest normalnym następstwem naruszenia przepisów ustawy Pzp przez odrzucenie oferty Odwołującego. Nawet w przypadku stwierdzenia przez Izbę, że czynność odrzucenia oferty Odwołującego została dokonana z naruszeniem przepisów ustawy Pzp wskazanych w odwołaniu, Odwołujący nie uzyska zamówienia. Ponieważ w przedmiotowym postępowaniu oferta Odwołującego zajęłaby czwarte miejsce w razie niedokonania czynności jej odrzucenia, Odwołujący nie wykazał skutecznie, iż przy braku odrzucenia jego oferty, realnym byłby taki wynik postępowania, w następstwie którego zostałaby z nim zawarta umowa, a tym samym wskutek naruszenia ustawy mógł on ponieść szkodę. Odwołujący wnosząc odwołanie obowiązany był zatem wykazać możliwość poniesienia szkody wskutek naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy, w tym przypadku poprzez bezprawne odrzucenie jego oferty, co w konsekwencji doprowadziło do zaniechania wyboru tej oferty jako najkorzystniejszej, czego jednak nie uczynił. Wobec tego, skoro art. 179 ust. 1 ustawy Pzp wymaga wykazania łącznego spełnienia przesłanek posiadania interesu w uzyskaniu danego zamówienia oraz wykazania możliwości poniesienia przez wykonawcę szkody w wyniku

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy Pzp, stwierdzić należało, iż Odwołujący nie wykazał spełnienia żadnej z tych przesłanek.

[pełny tekst orzeczenia](#)

ANALIZY SYSTEMOWE

Biuletyn Informacyjny Urzędu Zamówień Publicznych

01.01.2011 – 30.04.2011

I. Rynek zamówień publicznych

Liczba opublikowanych ogłoszeń

Rodzaj ogłoszenia	Miejsce publikacji		RAZEM
	BZP	TED	
O zamówieniu	48 900	6 370	55 270
O udzieleniu zamówienia	49 549	9 157	58 706
O konkursie	42	9	51
O wynikach konkursu	29	41	70
O zmianie ogłoszenia	11 515	3 420*	14 935
O koncesji na usługi / roboty budowlane	5	5	10
O zamiarze zawarcia umowy	2 677	303	2 980
Informacyjne o planowanych zamówieniach		292	292
O profilu nabywcy		11	11
RAZEM	112 717	19 608	132 325

* - ogłoszenia dotyczące dodatkowych informacji, informacji o niekompletnej procedurze lub sprostowania

Postępowania wszczęte według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	26,94%	6,93%
Dostawy	38,48%	52,42%
Usługi	34,58%	40,65%

Postępowania wszczęte według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	99,01%	95,99%
Przetarg ograniczony	0,52%	2,99%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,18%	0,72%
Dialog konkurencyjny	0,05%	0,30%
Licytacja elektroniczna	0,24%	-

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Kryteria oceny ofert (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kryterium	Odsetek postępowań			
	roboty budowlane	dostawy	usługi	Ogółem
Cena jako jedyne kryterium	96%	92%	87%	91%
Cena i inne kryteria	4%	8%	13%	9%

Postępowania, w których przewidziano zaliczkowanie (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	59	0,12%
Dostawy	26	0,05%
Usługi	92	0,19%
Razem	177	0,36%

Postępowania, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy, u których ponad 50% zatrudnionych stanowią osoby niepełnosprawne (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	19	0,04%
Dostawy	24	0,05%
Usługi	62	0,13%
Razem	105	0,22%

Postępowania, w których przewidziano unieważnienie postępowania w przypadku nie przyznania środków pochodzących z budżetu UE i in. (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	728	1,49%
Dostawy	506	1,04%
Usługi	1 316	2,69%
Razem	2 550	5,22%

Postępowania, w których przewidziano istotne zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba postępowań	Odsetek w ogólnej liczbie postępowań
Roboty budowlane	9 679	19,79%
Dostawy	9 788	20,02%
Usługi	9 892	20,23%
Razem	29 359	60,04%

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Zamówienia udzielone według rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	BZP	TED
Roboty budowlane	18,42%	3,61%
Dostawy	39,77%	34,61%
Usługi	41,81%	61,78%

Zamówienia udzielone według trybu postępowania

Tryb	BZP	TED
Przetarg nieograniczony	78,17%	83,43%
Przetarg ograniczony	0,35%	3,09%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,08%	3,41%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,15%	9,93%*
Dialog konkurencyjny	0,03%	0,14%
Wolna ręka	17,02%	-
Zapytanie o cenę	4,05%	nie ogłasza się
Licytacja elektroniczna	0,15%	nie ogłasza się

* - w tym wolna ręka

Wartość udzielonych zamówień*

Wartość zamówień	13,817 mld zł
------------------	---------------

Rodzaj zamówienia	Struktura zamówień wg wartości
Roboty budowlane	60%
Dostawy	21%
Usługi	19%

* - wartość określono na podstawie danych z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (dotyczących postępowań o wartości od 14.000 euro do progów UE)

Cena oferty wybranej do wartości zamówienia

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Odsetek
Roboty budowlane	88%
Dostawy	98%
Usługi	93%
Średnio	95%

Ogłoszenia o zamówieniu z ogłoszeniami o udzieleniu zamówienia

(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Okres	Liczba ogłoszeń o zamówieniu	Liczba ogłoszeń o zamówieniu, w których opublikowano ogłoszenie o udzieleniu zamówienia	Odsetek
rok 2010	171 572	139 379	81,24%
I kw. 2011	35 348	25 614	72,46%

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Średnia liczba ofert składanych i odrzucanych (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	Liczba ofert	
	składanych	odrzuconych
Roboty budowlane	5,31	2,44
Dostawy	2,38	1,50
Usługi	2,76	1,79
Średnio	2,86	1,80

Zamówienia udzielone według województw (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Województwo	Odsetek liczby	Odsetek wartości
dolnośląskie	7%	7%
kujawsko-pomorskie	6%	5%
lubelskie	5%	7%
lubuskie	2%	3%
łódzkie	5%	5%
małopolskie	10%	9%
mazowieckie	18%	15%
opolskie	2%	3%
podkarpackie	5%	6%
podlaskie	3%	3%
pomorskie	6%	6%
śląskie	10%	10%
świętokrzyskie	3%	4%
warmińsko-mazurskie	4%	4%
wielkopolskie	9%	8%
zachodniopomorskie	5%	5%

Średni czas trwania postępowań (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Rodzaj zamówienia	2010	2011
Roboty budowlane	40 dni	42 dni
Dostawy	32 dni	31 dni
Usługi	31 dni	28 dni
Średnio	33 dni	31 dni

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Procentowa wartość udzielanych zamówień według kategorii zamawiających (zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)

Kategorie zamawiających	% wartości
Administracja rządowa centralna	2,88%
Administracja rządowa terenowa	2,12%
Administracja samorządowa	55,55%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	5,78%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	1,07%
Uczelnie publiczne	4,63%
Podmiot prawa publicznego	0,14%
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	9,90%
Inny	17,94%

Procent liczby udzielanych zamówień według kategorii zamawiających (zamówienia powyżej 14 000 euro)

Kategorie zamawiających	Udział
Administracja rządowa centralna	3,23%
Administracja rządowa terenowa	3,54%
Administracja samorządowa	37,80%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	5,28%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	1,26%
Uczelnie publiczne	6,95%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	17,10%
Zamawiający sektorowy	1,57%
Inny	23,26%

Rodzaj udzielanych zamówień według kategorii zamawiających (zamówienia powyżej 14 000 euro)

Kategorie zamawiających	Udział procentowy		
	roboty budowlane	dostawy	usługi
Administracja rządowa centralna	7,80%	20,14%	72,06%
Administracja rządowa terenowa	7,41%	32,11%	60,47%
Administracja samorządowa	29,26%	22,17%	48,57%
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	9,49%	46,24%	44,27%
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	4,59%	38,06%	57,35%

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 5/2011

Uczelnie publiczne	8,21%	62,35%	29,44%
Podmiot prawa publicznego w tym Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	3,64%	64,00%	32,37%
Zamawiający sektorowy	6,28%	53,03%	40,69%
Inny	11,52%	41,99%	46,50%

**Struktura procentowa trybów udzielania zamówień
według kategorii zamawiających
(zamówienia powyżej 14 000 euro ale poniżej progów UE)**

Kategorie zamawiających	Tryb [%]							
	PN	PO	NO	NB	DK	WR	ZC	LE
Administracja rządowa centralna	65,69	0,42	0,10	0,00	0,21	27,30	5,54	0,73
Administracja rządowa terenowa	72,93	0,07	0,00	0,13	0,00	18,33	7,80	0,73
Administracja samorządowa	79,49	0,31	0,06	0,10	0,02	16,45	3,38	0,19
Instytucja ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego	75,91	0,48	0,10	0,13	0,00	18,37	4,84	0,16
Organ kontroli państwowej lub ochrony prawa, sąd lub trybunał	56,14	0,40	0,81	0,27	0,00	21,86	20,51	0,00
Uczelnie publiczne	77,38	0,05	0,10	0,12	0,07	16,13	6,15	0,00
Podmiot prawa publicznego	83,54	0,00	0,00	0,00	0,00	10,98	5,49	0,00
Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	88,21	0,45	0,06	0,13	0,00	10,00	1,15	0,00
Inny	73,56	0,50	0,06	0,30	0,06	21,09	4,35	0,08

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 4/2011

Liczba zamówień udzielonych polskim wykonawcom na rynkach innych państw członkowskich UE z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Liczba kontraktów	Rodzaj zamówienia	Równowartość w EUR
Belgia	5	2 x dostawy 3 x usługi	967 970 EUR
Czechy	3	3 x dostawy	82 403 000 EUR
Estonia	2	2 x dostawy	994 175 EUR
Litwa	2	1 x usługi 1 x dostawy	517 922 EUR
Łotwa	2	2 x dostawy	1 520 000 EUR
Niemcy	1	1 x dostawy	brak danych
Serbia	1	1 x usługi	1 394 000 EUR
Turcja	1	1 x usługi	9 115 000 EUR
Włochy	1	1 x dostawy	7 875 000 EUR
Razem	18	12 x dostawy 6 x usługi	104 787 067 EUR

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

Informator Urzędu Zamówień Publicznych Nr 4/2011

Liczba zamówień udzielonych przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym z uwzględnieniem wartości tych zamówień*

Państwo	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]								Razem	
	roboty budowlane		dostawy		usługi		konkurs			
Austria			4	5 414 178	1	2 414 010	1	200 000	6	8 028 188
Belgia			2	2 198 720	4	11 913 455			6	14 112 175
Białoruś			1	278 300					1	278 300
Czechy	2	410 352 239	9	926 599 558	3	5 197 247			14	1 342 149 043
Cypr			1	974 000					1	974 000
Dania			2	3 081 249	1	3 039 017	1	25 000	4	6 145 266
Finlandia	1	89 700 000			1	27 836 167			2	117 536 167
Francja			2	910 722	4	10 928 695			6	11 839 417
Grecja					1	518 265			1	518 265
Hiszpania			2	4 951 747	2	13 406 744	2	55 000	6	18 413 491
Holandia			7	19 229 017	1	114 234 052			8	133 463 069
Irlandia					1	23 900 000			1	23 900 000
Kanada			2	1 595 450					2	1 595 450
Litwa					2	797 212			2	797 212
Niemcy	1	24 354 000	44	1 223 035 918	9	1 859 907 504			54	3 107 297 422
Portugalia	1	511 773 072			1	9 969 739			2	521 742 812
Rumunia	1	21 431 260							1	21 431 260
Słowacja			4	887 065 978	2	1 395 000			6	888 460 978
Szwajcaria			14	14 564 389					14	14 564 389
Szwecja			2	6 359 447					2	6 359 447
Turcja			2	889 535 288					2	889 535 288
Ukraina					1	1 522 560			1	1 522 560
USA			2	2 736 908	2	2 831 184			4	5 568 092
Węgry					1	5 000 120	1	25 000	2	5 025 120
Wielka Brytania	1	15 700 000	36	4 730 782	6	29 462 414	1	68 667	44	49 961 863
Włochy			4	1 691 868	2	512 176			6	2 204 044
Razem	7	1 073 310 571	140	3 994 953 520	45	2 124 785 560	6	373 667	198	7 193 423 317

* - dane na podstawie ogłoszeń o udzieleniu zamówienia zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym UE (strona internetowa TED)

II. Kontrola udzielania Zamówień publicznych

Kontrole uprzednie

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	74	
Zakończone	72	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	40	56%
Stwierdzono naruszenia	32	44%
w tym:		
zalecenie unieważnienia	0	0%
ponowna ocena	7	22%
uchybień formalne	25	78%

Kontrole doraźne

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	36	
Zakończone	30	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Brak naruszeń	0	0%
Stwierdzono naruszenia	30	100%
W tym:		
zawiadomienie RDFP	9	30%

Kontrole doraźne zawiadomień

(kontrola wyboru trybu udzielenia zamówienia na podstawie zawiadomień kierowanych do Prezesa UZP w związku z art. 62 ust. 2 i art. 67 ust. 2 ustawy Pzp)

Kontrole	Liczba	
Wszczęte	9	
Zakończone	9	
Wyniki kontroli	Liczba	Struktura procentowa
Nie stosuje się ustawy	0	0%
Nie stwierdzono naruszeń	0	0%
Stwierdzono naruszenia	9	100%
w tym:		
uchybień formalne	9	100%
zawiadomienie RDFP	8	89%

III. Środki ochrony prawnej

Liczba odwołań i sposób ich rozstrzygnięcia

	Liczba	
Wniesiono ogółem	935	
Rozpatrzono ogółem	911	
Sposób rozpatrzenia	Liczba	Rozkład procentowy
Zwrócone	129	14%
Odrzucone	63	7%
Umorzone postępowanie	86	9%
Umorzone postępowanie – zarzuty uwzględnione przez zamawiającego	125	14%
Oddalone	277	31%
Uwzględnione	231	25%

Odwołania wnoszone w zależności od rodzaju zamówienia

Rodzaj zamówienia	2011 r.	2010 r.
Roboty budowlane	29%	32%
Dostawy	30%	30%
Usługi	41%	38%

Liczba skarg na wyroki Krajowej Izby Odwoławczej wniesionych do sądów

Skargi	2011 r.	2010 r.
Liczba wniesionych skarg	50	91
Odsetek ilości wniesionych skarg w stosunku do liczby rozpatrzonych odwołań	5%	11%

Przygotował:
Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych

Zespół redakcyjny Informatora UZP:

<i>Joanna Czarnecka</i>	<i>Joanna Orzeł</i>
<i>Urszula Krynicka</i>	<i>Izabela Rzepkowska</i>
<i>Anna Łagocka</i>	<i>Piotr Zabadeusz</i>

pod kierunkiem Anity Wichniak Olczak

KONTAKT:

Urząd Zamówień Publicznych
ul. Postępu 17a , 02-676 Warszawa
tel. 458-77-07 fax 458-78-36, informator@uzp.gov.pl